

	Центральнoукраїнський державний педагогічний університет імені Володимира Винниченка	Силабус навчальної дисципліни			
		Назва дисципліни Адміністративне право			
		Статус дисципліни Цикл професійної підготовки нормативний компонент			
Галузь знань	08 Право				
Спеціальність	081 Право				
Освітня програма	Право				
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)				
Форма навчання	Денна/заочна				
Курс	2				
Семестр	IV				
Обсяг дисципліни	Кредити	4	Години	120	
	Лекційні			20/6	
	Практичні/семінарські			34/2	
	Лабораторні				
	Самостійна робота			66/112	
Семестровий контроль	Екзамен				
Викладач	Манжула Андрій Анатолійович, д.ю.н., професор кафедри права та правоохоронної діяльності, професор				
Контактна інформація	A.A.Manzhula@cuspu.edu.ua				
Кафедра	Права та правоохоронної діяльності				
Факультет	Історії, бізнес-освіти та права				
Предмет навчання (Що буде вивчатися)	<p>Адміністративне право посідає центральне місце в системі фундаментальних галузей права. Адміністративне право являються найоб'ємнішою, наймобільнішою, найнестабільнішою та найскладнішою з усіх юридичних галузей. Немає такої сфери державного або суспільного життя, якої б не зачіпали питання адміністративно-правового регулювання. Його норми регулюють діяльність структур виконавчої влади, місцевого самоврядування, державних і недержавних підприємств, установ, організацій. Їх вплив постійно відчують на собі конкретні (насамперед приватні) особи.</p> <p>Нас оточує велика кількість правил, якими визначається наша поведінка у громадських місцях, закладах, транспорті тощо. Службові відносини між громадянином і органом держави, органом місцевого самоврядування, громадською організацією також будуються в рамках адміністративно-правових приписів. Правила внутрішнього розпорядку, дорожнього руху, водокористування, санітарно-гігієнічні, пожежної та радіаційної безпеки, а також багато інших є сферою впливу адміністративних установлень.</p> <p>Норми адміністративного права зберігають відносини, що складаються під впливом цивільного, трудового, сімейного та інших галузей права.</p>				
Мета (Чому це цікаво/потрібно вивчати)	Метою курсу є формування у студентів уявлення про адміністративне право та публічне управління в цілому; формування у студентів відповідного кваліфікаційного рівня (рівні A-D); підготовки висококваліфікованих спеціалістів, які здатні повною мірою реалізувати свої знання, вміння та				

	<i>навички у подальшій професійній діяльності у юридичній сфері (насамперед, в органах державної влади та місцевого самоврядування).</i>
Компетентності	<p>Інтегральна (ІК) - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у галузі професійної правничої діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування правових доктрин, принципів і правових інститутів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності. (ЗК-3) - Здатність працювати в команді. (ЗК-9) - Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. (ЗК-11) - здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право (ФК-7); - знання і розуміння особливостей реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права (ФК-8); - здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції (ФК-12); <p>здатність до консультування з правових питань, зокрема, можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів, відповідно до вимог професійної етики, належного дотримання норм щодо нерозголошення персональних даних та конфіденційної інформації (ФК-14);</p>
Програмні результати (Чому можна навчитися)	<p><i>У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти зможуть:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права (ПРН-19); - пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів (ПРН-20); - застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки (ПРН-21); - надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях (ПРН-23)
Зміст дисципліни	<p><i>Змістовий модуль 1. Тема 1. Адміністративне право як галузь публічного права. Тема 2. Принципи та джерела адміністративного права. Тема 3. Суб'єкти публічного адміністрування. Тема 4. Приватна особа як суб'єкт адміністративного права. Тема 5. Інструменти публічного адміністрування</i></p> <p><i>Змістовий модуль 2. Тема 6. Адміністративні послуги. Тема 7. Захист прав приватної особи у сфері публічного адміністрування. Тема 8. Адміністративна процедура. Тема 9. Публічна служба. Тема 10. Адміністративні правопорушення</i></p>

	та адміністративна відповідальність.
Критерії оцінювання роботи студентів	<p>Критеріями оцінки є: усні відповіді: повнота розкриття питання; логіка викладання, культура мови; емоційність та переконаність; використання основної та додаткової літератури; аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки; виконання письмових завдань: повнота розкриття питання; цілісність, системність, логічність, уміння формулювати висновки; акуратність оформлення письмової роботи. Максимальний бал за виступ з питань певної теми модуля на семінарському занятті – 4 бали. До 2-х балів ставиться студентові, який робить вдалі доповнення протягом семінарських занять з певної теми модуля, виправляє неточності, однак при цьому індивідуально не виступає з окремих питань. Якщо студент жодного разу не відповідав на семінарських заняттях, матиме за відповідний поточний контроль 0 балів. За рішенням кафедри студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі - роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій, були учасниками олімпіад, конкурсів тощо можуть нараховуватися додаткові бали: до 5 балів.</p>
Політика курсу	<ul style="list-style-type: none"> -обов'язкове відвідування навчальних занять; -активність студента під час семінарських занять; -своєчасне виконання завдань самостійної роботи; -відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені на консультаціях. <p>Не допустимо:</p> <ul style="list-style-type: none"> - пропуск занять без поважних причин; - запізнення на заняття; - користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття (за винятком дозволу викладача при зверненні до текстів НПА); - списування та плагіат
Інформаційне забезпечення	<p>Онлайн-ресурси:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Головний правовий портал України. URL: http://www.nbuv.gov.ua/ - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: http://www.nbuv.gov.ua - Наукова бібліотека ім. М. Максимовича Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. URL: www.library.univ.kiev.ua - Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могиллянська академія». URL: http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib - Сайт Верховної Ради України (законодавство). URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main - Сайт журналу «Право України». URL: http://pravoua.com.ua/ http://www.ligazakon.ua/ - Українська правнича фундація. URL: http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/REF0010079 - Центр європейського і порівняльного права. URL: http://www.ecl.e.gov.ua/ - Центр розвитку українського законодавства. URL: http://www.ulde.kiev.ua/news.php
Матеріально-	Аудиторії корпусу № 1 ЦДПУ ім. В.Винниченка, мультимедійне обладнання або ноутбук, смартфони, презентаційні матеріали

Основна література:

1. Адміністративна деліктологія: сучасна модель відповідальності посадових осіб органів публічної влади : навч. посібник ; С. Петков, Н. Армаш, Є. Соболю. К. : КНТ, 2015. 153 с.

2. Адміністративна діяльність органів публічної влади: сучасний стан та перспективи розвитку. Навч. посібник; С. Петков., Н. Армаш, Є. Соболю. К. : КНТ, 2015. 207 с.

3. Адміністративне право України. Загальна частина : Академічний курс: підручник ; за заг. ред. О. Бандурки. Х. : Золота миля, 2013. 840 с.

4. Адміністративне право України. Повний курс (четверте видання) Підручник. Дрозд О.Ю., Манжула А.А, Соболю Є.Ю., Рекомендований Вченою радою Науково-дослідного інституту публічного права (протокол №11 від 21 грудня 2020 року) м. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 656 с.

5. Адміністративне право України. Повний курс: підручник ; за ред. В. Галуцька, О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

6. Адміністративне право України. Повний курс : підручник; Галуцько В., Діхтєвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Видання друге. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 520 с.

7. Адміністративне право України. Повний курс : підручник; Галуцько В., Діхтєвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.

8. Адміністративне право: актуальні питання та інноваційні ідеї: навч. посібник ; С. Петков., Н. Армаш, Є. Соболю. К. : КНТ, 2015. 148 с.

9. Менеджмент у державному управлінні : загальна частина: навчальний посібник ; С. Петков, Р. Наливайко, Є. Соболю ; за заг. ред. В. Петкова. Дніпропетровськ : ДГУ, «Адверта», 2015. 93 с.

10. Менеджмент у державному управлінні : особлива частина: навчальний посібник ; С. Петков, Р. Наливайко, Є. Соболю ; за заг. ред. В. Петкова. Дніпропетровськ : ДГУ, «Адверта», 2015. 216 с.

11. Петков С. Теорія адміністративного права : навч. посіб. К. : КНТ, 2014. 304 с.

Додаткова:

12. Адміністративне право України (у схемах та коментарях) : навч. посібник ; Р. Мельник, С. Мосьондз; за ред. Р. Мельника. К. : Юрінком Інтер, 2015. 344 с.

13. Адміністративне право України : навчальний посібник ; М. Бурбика, А. Солонар, К. Янішевська Суми: видавничо-виробниче підприємство «Мрія», 2015. 358 с.

14. Адміністративне право України. Підручник ; За ред. Ю. Битяка та ін. К., 2014.

15. Адміністративне право України: Підручник. Вид. 2, змін, і доп. / За заг. ред. Т. Коломoeць. С: Істина, 2012. 528 с.

16. Адміністративне право: альбом схем: навч. посіб. ; Ю. Битяк та ін. Нац. ун-т «Юрид. акад. України ім. Я. Мудрого». Х.: Право, 2012. 160 с.

17. Адміністративне право: підручник; за ред. Ю. Битяка, В. Гаращука, В. Зуй. 2-ге вид., переробл. та доповн. Харків: Право, 2012. 656 с.

18. Армаш Н. Державні політичні діячі : становлення та перспективи їх адміністративно-правового статусу : монографія. Запоріжжя : КПУ, 2012. 316 с.

19. Березенко В. Законодавче регулювання захисту та охорони державного кордону України: універсализація норм міжнародного і національного права. Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України. 2016. № 7. С. 95-101.

20. Білокур Є. Функції державного управління: поняття, особливості, правове регулювання : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Одеса, 2015. 194 с.

21. Віхляєв М. Співвідношення понять «суб'єкти адміністративного права» та «суб'єкти адміністративних правовідносин» у контексті розгляду громадських об'єднань як суб'єктів адміністративного права. Право і суспільство. 2013. № 3. С. 50-57.

22. Адміністративне право України. Т. 1. Загальне адміністративне право: навчальний посібник ; за ред. проф. В. Галуцька. Херсон: Грінь Д.С., 2015. 272 с.

23. Ганьба Б. Юридична відповідальність військовослужбовців у сфері охорони й захисту державного кордону України: поняття, становлення та специфічні риси. Прикарпатський юридичний вісник. 2016. Вип. 1. С. 116-119.

24. Голікова К. Дисципліна та законність в державному управлінні: поняття та способи їх забезпечення. Часопис Київського університету права. 2013. № 2. С. 110-113.

25. Гриценко І. Історичні передумови запровадження адміністративної юстиції: українська традиція. Адміністративне право і процес. 2013. № 1(3). С. 107-121.

26. Загальне адміністративне право : підручник ; за заг. ред. І. Гриценка. К. : Юрінком Інтер, 2015. 568 с.

27. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Науково-практичний коментар; Н. Бортник, К. Беляков, С. Петков, О. Остапенко, В. Шамрай та ін. К. : Центр учбової літератури, 2012. 1246 с.

28. Кузьменко О. Курс адміністративного процесу. Навчальний посібник. К.: Юрінком Інтер, 2013. 208 с.

29. Курс адміністративного права України: підручник ; за ред. В. Коваленка. К.: Юрінком Інтер, 2012. 808 с.

30. Манжула А.А. Докази в адміністративному процесі крізь призму інноваційних перетворень та інформатизації судочинства. Юридичний науковий електронний журнал № 1/2020. С.167-169.

31. Манжула А.А. Фінансове забезпечення публічної служби та кадрова політика на місцевому рівні в умовах реформування публічного управління у соціально-економічній сфері. Вісник Академії праці, соціальних відносин і туризму. Серія: Право. 2020. Випуск 3-4. С.86-93

32. Манжула А.А. Пузаков Д.В. Адміністративно-правове регулювання звернення громадян до органів місцевої влади як механізму забезпечення управління у соціальній сфері на місцевому рівні. . Наукові записки. Серія: Право. 2019. Випуск

6. Спецвипуск Том 2. С.4-9

33. Олексенко Т. Об'єднання громадян як суб'єкти адміністративного права. Держава та регіони. Серія : Право. 2015. № 1. С. 12-17.

34. Половцев О. Контроль у державному управлінні: підхід до побудови системи показників якості реалізації рішень. Ефективність державного управління. 2013. Вип. 34. С. 173-181.

35. Руснак Л. Особливості державного управління діяльності у сфері охорони здоров'я. Право та державне управління. 2013. № 2. С. 123-127.

36. Свиридюк Н. Забезпечення законності та дисципліни в державному управлінні економікою засобами адміністративно-правового регулювання. Південноукраїнський правничий часопис. 2015. № 1. С. 125-128.

37. Фролов Ю. Суб'єкти адміністративного права: сутність та підстави класифікації. Актуальні проблеми права: теорія і практика. 2012. № 25. С. 549-557.

Нормативно-правові акти:

1. Декларація «Про загальні засади державної молодіжної політики в Україні» від 15 грудня 1992 р. ВВР України. 1993. №16. Ст. 166.

2. Кодекс адміністративного судочинства України : Закон України від 06.07.2005 № 2747-IV. Відомості Верховної Ради. 2005. № 35–36, 37. Ст. 446.

3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон, Кодекс від 07.12.1984 № 8073-Х. Відомості Верховної Ради УРСР. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.

4. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141.

5. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI Відомості Верховної Ради. 2013. № 32. Ст.409 .

6. Про альтернативну (невійськову) службу: Закон України від 12 грудня 1991 р. № 1975-ХП. Офіційний вісник України. 1992 р. № 15. Ст. 188.

7. Про громадські об'єднання: Закон України від 22.03.2012 № 4572-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 1. Ст. 1.

8. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 № 889-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. № 4. Ст. 43.

9. Про державну таємницю: Закон України від 21.01.1994 р. № 3855-XII. Відомості Верховної Ради України. 1994. № 16. Ст.93

10. Про Загальне положення про міністерство, інший центральний орган державної виконавчої влади України : Указ Президента України від 12.03.1996 № 79/96. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/179/96>.

11. Про запобігання корупції: Закон України від 04.03.2014р. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст. 2056.

12. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні : Указ Президента України від 22.07.1998 № 810/98. Офіційний вісник України.1999. № 21.

13. Про звернення громадян: Закон України від 02.10.1996

р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 47. Ст. 256.

14. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 48. Ст. 650.

15. Про Кабінет Міністрів України : Закон України від 27.02.2014 № 794-VII. Відомості Верховної Ради. 2014. № 13. Ст. 222.

16. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21.05.1997 № 280/97-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 24. Ст. 170.

17. Про оптимізацію системи центральних органів виконавчої влади: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.09.2014 № 442.

18. Про ратифікацію Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Закон України від 16.09.2014 № 1678-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 40. Ст. 2021.

19. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 26.05.2015 № 287/2015 р.

20. Про систему центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 15.12.1999 № 1572/99.

21. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 07.06.2001 № 2493-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 33. С. 175.

22. Про службу в органах місцевого самоврядування: Закон України від 7 червня 2001 р. ВВР України. 2001. № 33. С. 175.

23. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020»: Указ Президента України; Стратегія від 12.01.2015 № 5/2015. Верховна Рада України : URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

24. Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини: Закон України від 23.12.1997. Відомості Верховної Ради України. 1998. № 20. Ст. 99.

25. Про центральні органи виконавчої влади від 17.03.2011 № 3166-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 38. Ст.385.